

بررسی محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی در برابر صورت‌های مالی شرکت اصلی با تأکید بر نقش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (شواهد حاصل از دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور)

حمزه دیدار*، سونیا وکیلی**

تاریخ دریافت: ۹۵/۰۴/۰۳

تاریخ پذیرش: ۹۵/۰۸/۰۹

چکیده

در این پژوهش، محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی و اصلی شرکت‌های عضو در دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور بررسی شده است. با استفاده از روش بررسی میدانی و کتابخانه‌ای، نمونه آماری شامل اطلاعات واقعی ۴۶ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و ۹۲ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار سنگاپور در بازه زمانی ۱۳۸۹-۱۳۹۳، استخراج و با استفاده از روش‌های آماری مورد آزمون و تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. نتایج حاصل از آزمون‌های مورد نظر، بیانگر این است که در هر دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور، صورت‌های مالی تلفیقی محتوای اطلاعاتی بیشتری نسبت به صورت‌های مالی اصلی دارد. هم‌چنین در این پژوهش بر نقش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی در تهیه صورت‌های مالی تلفیقی متمرکز شدیم. نتایج تحقیق بیانگر این بود که صورت‌های مالی در بازار سرمایه سنگاپور محتوای اطلاعاتی بیشتری نسبت به صورت‌های مالی در بازار سرمایه ایران دارند.

واژه‌های کلیدی: استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، صورت‌های مالی تلفیقی، صورت‌های مالی

اصلی، محتوای اطلاعاتی.

طبقه‌بندی موضوعی: G12, G14

کد DOI: 10.22051/jera.2017.10044.1320

* استادیار حسابداری دانشگاه ارومیه، نویسنده مسئول، (h.didar@urmia.ac.ir)

** کارشناس ارشد حسابداری دانشگاه ارومیه، (Sonia_vakili@yahoo.com)

مقدمه

با توسعه فناوری‌های پیشرفته و تغییرات عظیم اجتماعی و هم‌چنین پیچیدگی رو به رشد در مورد چگونگی سازمان یافتن شرکت‌ها، کسب و کارهای پویا از طریق گروه شرکت‌هایی که معمولاً توسط شرکت‌های اصلی کنترل می‌شوند، دارای یک روند آشکار و مشخص می‌باشند (گری، نیلس ۱۹۹۹). در این موارد که واحدهای تجاری فرعی تحت کنترل واحد تجاری اصلی قرار می‌گیرد، صورت‌های مالی واحد تجاری اصلی به تنهایی تصویر کامل وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان‌های نقدی آن را نشان نمی‌دهد. استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی واحد تجاری اصلی برای تصمیم‌گیری‌های اقتصادی به اطلاعاتی درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان‌های نقدی گروه نیاز دارند که این نیاز از طریق صورت‌های مالی تلفیقی برآورده می‌شود. استانداردهای گزارشگری و افشای اطلاعات مالی همگی ادعای سودمندی اطلاعات مالی تلفیقی (که در قالب صورت‌های مالی تلفیقی ارائه می‌گردد) را دارند. بنابراین به طور طبیعی، این سوال مطرح می‌شود که کدام یک از این دو مجموعه، اطلاعات مورد نیاز سرمایه‌گذاران را به بهترین وجه، ارائه می‌کند.

هم‌چنین حسابداری در دنیای امروز به دنبال ایجاد یکپارچگی جهانی در سطح وسیع، هم در سطح بازارها و هم در سیاست‌گذاری‌ها است. منظور از این سیاست‌گذاری‌ها در واقع کاهش هزینه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات است. برای ایجاد این یکپارچگی لزوماً باید استانداردهای گزارشگری مالی و عملکرد آن‌ها مد نظر قرار گیرد. افزایش هماهنگی در سطح بین‌الملل به جایی می‌رسد که منجر به تدوین استانداردهای دقیق‌تر و هماهنگ‌تر با کشورها می‌شود. حسابداران حرفه‌ای سراسر جهان بر مجموعه‌ی واحدی از استانداردها متمرکز شده و به این ترتیب نقاط ضعف این استانداردها کاملاً آشکار شده و از طریق رفع اشکالات آن، شفافیت و گزارشگری مالی به میزان زیادی ارتقا پیدا می‌کند. با توجه به شرایط مختلف اقتصادی در سراسر جهان، تجربیات بسیاری از کشورها در استانداردها لحاظ شده و از بروز بحران مالی-اقتصادی جلوگیری می‌شود. لذا استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، عموماً دارای کیفیت بالا تلقی شده و درجه بالایی از شفافیت و مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی ارائه شده مطابق با این استانداردها را تضمین می‌نمایند. این عوامل اتحادیه اروپا را مجاب کرد تا از آغاز سال ۲۰۰۵، ارائه صورت‌های مالی تلفیقی مطابق با IFRS^۱ (تصویب شده توسط اتحادیه

اروپا) را به تمام شرکت‌های پذیرفته شده تحمیل نماید. در ایران نیز از سال ۱۳۹۵ شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران باید صورت‌های مالی تلفیقی را بر اساس IFRS تهیه نمایند. بنابراین در این پژوهش محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی بازار سرمایه سنگاپور که صورت‌های مالی خود را بر اساس استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی ارائه می‌کند با محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی بازار سرمایه ایران که از استانداردهای ملی استفاده می‌کند، مقایسه شده است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

محتوای اطلاعاتی ارقام حسابداری از دیدگاه استانداردهای حسابداری به خصوصیتی اطلاق می‌شود که اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی بتواند در تصمیم‌گیری‌ها مفید واقع شود. از آن جایی که اطلاعات حسابداری، وضعیت و عملیات شرکت را در محیط تجاری و اطلاعاتی خاص منعکس می‌کند می‌توان انتظار داشت که ویژگی‌های خاص تهیه صورت‌های مالی شرکت‌ها در این متغیر تأثیرگذار باشد. در این راستا استانداردهای گزارشگری و افشای اطلاعات مالی که تاکنون توسط مجامع حرفه‌ای دنیا انتشار یافته‌اند، از جمله استاندارد شماره ۱۸ ایران و IFRS 10، همگی مدعی هستند که اطلاعات مالی تلفیقی سودمند است، چرا که صورت‌های مالی واحد تجاری اصلی به تنهایی تصویری کامل وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان‌های نقدی آن را نشان نمی‌دهد. لذا باید صورت‌های مالی تلفیقی تهیه شود. دلیل تئوریک این موضوع که اطلاعات مالی شرکت اصلی و فرعی باید در قالب یک مجموعه تحت عنوان صورت‌های مالی تلفیقی ارائه گردد آن است که فعالیت شرکت اصلی نمی‌تواند جدا از فعالیت شرکت‌های فرعی مورد ارزیابی قرار گیرد، چرا که ارزش بازار شرکت اصلی تنها تحت تأثیر دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت اصلی نیست و کنترل شرکت اصلی بر شرکت یا شرکت‌های فرعی، در تعیین عواید آتی شرکت اصلی و در نتیجه سود سهام آن نقش اساسی بازی می‌کند.

از طرفی در محیط کسب و کار، حسابداری را به عنوان "زبان تجارت" پذیرفته است و حسابداری را به عنوان ابزاری برای تبادل اطلاعات، ارزیابی وضعیت مالی و عملکرد واحدهای اقتصادی به کار می‌برد. اطلاعات مالی شکلی از زبان است. در صورت کاربرد آن تصمیم‌های

اعتباری و اقتصادی سریع تر اخذ می شود، این زبان باید علاوه بر قابل فهم بودن، مقایسه پذیر نیز باشد. برای رسیدن به این هدف است که بسیاری از شرکت‌ها از پدیده جهانی شدن پیروی و به سمتی حرکت می کنند که با استفاده از رویه‌های حسابداری واحد وضعیت مالی واحد تجاری را به تصویر کشند. لذا هدف استانداردهای بین‌المللی گزار شگری مالی فراهم نمودن چارچوب استاندارد جهانی برای چگونگی آماده سازی و آشکار سازی اطلاعات صورت‌های مالی است. به کارگیری چنین استانداردهایی رویه‌های حسابداری را از طریق استفاده از یک زبان مشترک آسان می سازد. انتظار بر آن است که به کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزار شگری مالی در سطح بین الملل برای سرمایه گذاران و سایر استفاده کنندگان از صورت‌های مالی از نظر کاهش هزینه مقایسه، موقعیت‌های مختلف سرمایه گذاری و افزایش کیفیت اطلاعات دریافتی از صورت‌های مالی شرکت‌ها، مفید خواهند بود. بسیاری از پژوهش‌های انجام شده حاکی از آن است که سودمندی اطلاعاتی تهیه شده بر اساس استانداردهای بین‌المللی حسابداری، بیشتر از اطلاعات حسابداری تهیه شده بر اساس استانداردهای ملی است.

مطالعات گوناگونی در رابطه با موضوع پژوهش حاضر صورت پذیرفته است که در ادامه به شرح برخی از پژوهش‌های مذکور پرداخته می شود. گانچاروف و همکاران، ۲۰۰۹، در یک نمونه از شرکت‌های آلمانی با استفاده از تعداد زیادی از معیارهای حسابداری و معیارهای مبتنی بر بازار، کارکردهای احتمالی اقتصادی حساب‌های شرکت (جداگانه) و حساب‌های گروه (تلفیقی) را مورد بررسی قرار می دهند. تجزیه و تحلیل آنها نشان می دهد که حساب‌های گروه نسبت به حساب‌های شرکت مربوط ترند و توانایی پیش بینی بیشتری دارند.

سرنیواسان و نراسیمهان، ۲۰۱۰، به بررسی ارتباط ارزشی سود و جریان نقد تلفیقی در هند پرداختند. نتایج تحقیق حاکی از آن است که صورت جریان وجه نقد و سود تلفیقی ارتباط معناداری با بازده تعدیل شده سهام ندارند.

اکتاویان مولر، ۲۰۱۱، در پژوهشی به بررسی سودمندی اطلاعات صورت‌های مالی تلفیقی در مقایسه با اطلاعات صورت‌های مالی شرکت اصلی پرداخته و به این نتیجه رسید که اطلاعات صورت‌های مالی تلفیقی در مقایسه با اطلاعات صورت‌های مالی شرکت اصلی سودمندتر می باشد.

(نوروزی ۱۳۸۳)، تأثیر صورت‌های مالی تلفیقی در تجزیه و تحلیل و تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان را مورد بررسی قرار دادند. بین نظرات پاسخ‌دهندگان در خصوص بازده سرمایه‌گذاری، اعطای وام یا اعتبار، میزان وام یا اعتبار اعطایی، توانایی تقسیم سود و میزان سود تقسیمی بر حسب نوع صورت‌های مالی، تفاوت قابل ملاحظه آماری مشاهده نگردیده است. به عبارت دیگر تهیه و ارائه صورت‌های مالی تلفیقی فاقد ارزش اطلاعاتی برای استفاده‌کنندگان از این صورت‌های مالی می‌باشد.

رحمانی و عامری ۱۳۹۲، در پژوهشی به بررسی سودمندی صورت‌های مالی تلفیقی از دیدگاه محتوای اطلاعاتی پرداختند، و به این نتیجه رسیدند که صورت سود و زیان تلفیقی محتوای اطلاعاتی بالاتری نسبت به صورت سود و زیان شرکت اصلی دارد ولی صورت‌های جریان وجوه نقد تلفیقی و شرکت اصلی هر دو فاقد محتوای اطلاعاتی می‌باشند.

شمس کلوخی و کربلایی، ۱۳۹۴، در پژوهشی به بررسی تأثیر مربوط بودن صورت‌های مالی تلفیقی در مقابل صورت‌های مالی شرکت اصلی بر ارزش بازار سرمایه پرداختند و نتایج تحقیق حاکی از آن بود که اطلاعات حسابداری دارای ارزش مربوط بودن بالایی در بازار بزرگ در حال ظهور (بورس) ایران می‌باشد. هم‌چنین به این نتیجه رسیدند که درآمد و جریان وجوه نقد تلفیقی اطلاعات مربوطتری را در مقایسه با درآمد و جریان وجوه نقد شرکت اصلی ارائه می‌نماید.

همچنین در رابطه با استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی مطالعات تجربی بسیاری صورت گرفته است که به شرح برخی از پژوهش‌های مذکور اشاره می‌کنیم.

بارس، ۲۰۰۸، ویژگی‌های ارقام حسابداری را برای شرکت‌هایی که استانداردهای بین‌المللی را به کار می‌برند، در مقایسه با شرکت‌هایی که این استانداردها را به کار نمی‌برند و متکی به استانداردهای داخلی هستند، مقایسه کرد. به طور کلی نتایج وی، بهبود در کیفیت اطلاعات حسابداری ناشی از به کارگیری استانداردهای بین‌المللی را نشان داد.

اکتاویان مولر، ۲۰۱۳، به بررسی تأثیر تصویب IFRS از سال ۲۰۰۵، بر کیفیت مطلق و افزایشی (اندازه‌گیری شده از طریق مربوط بودن) اطلاعات مالی عرضه شده توسط گزارشگری مالی تلفیقی برای شرکت‌های پذیرفته شده در بزرگترین بازارهای سهام اروپا

(بورس فرانکفورت، پاریس، لندن) در طی سال‌های ۲۰۰۳-۲۰۰۹ پرداخته است. نتایج تحقیق حاکی از آن بود، کیفیت (مربوط بودن) صورت‌های مالی تلفیقی از زمان تصویب IFRS افزایش یافته است.

(سینگلتن، ۲۰۱۵) به بررسی اثر تصویب اجباری IFRS در اتحادیه اروپا پرداخت. نتایج تحقیق حاکی از آن بود که تصویب IFRS مزایایی در رابطه با شفافیت گزارشگری مالی و مقایسه، سودمندی اطلاعات، هزینه سرمایه، نقدینگی بازار، بازده سرمایه گذاری شرکت‌های بزرگ و جریان سرمایه برون مرزی دارد.

حساس یگانه و قربانی، ۱۳۹۳، در پژوهشی ارزش محتوایی استانداردهای حسابداری در بورس اوراق بهادار تهران بررسی کردند. نتایج تحقیق حاکی از آن است اطلاعات حسابداری که بر مبنای استانداردهای حسابداری هم سو با استانداردهای بین‌المللی فراهم می‌شود، دارای ارزش محتوایی است.

فرضیه‌های پژوهش

۱- در هر دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی تلفیقی، محتوای اطلاعاتی بیشتری در مقایسه با صورت‌های مالی شرکت اصلی دارد.

۲- در هر دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی در دوره زمانی تجزیه و تحلیل افزایش یافته است.

۳- در هر دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور اطلاعات ارائه شده توسط صورت‌های مالی تلفیقی و صورت‌های مالی شرکت اصلی، در مقایسه با اطلاعاتی که صرفاً از طریق صورت‌های مالی تلفیقی ارائه می‌شوند، محتوای اطلاعاتی بیشتری دارند.

۴- اطلاعات ارائه شده توسط صورت‌های مالی تلفیقی در مقایسه با اطلاعات ارائه شده توسط صورت‌های مالی اصلی در بازار سرمایه سنگاپور (با توجه به کاربرد) IFRS نسبت به بازار سرمایه ایران دارای محتوای اطلاعاتی بیشتری می‌باشد.

۵- محتوای اطلاعاتی افزایشده صورت‌های مالی تلفیقی، در مقایسه با صورت‌های مالی اصلی در دوره زمانی تجزیه و تحلیل در بازار سرمایه سنگاپور نسبت به بازار سرمایه ایران روند رو به رشد بهتری دارد.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و مدل پژوهش

پژوهش حاضر از حیث طبقه‌بندی تحقیقات علمی بر حسب هدف، از نوع تحقیقات کاربردی است. در حوزه مطالعات پس‌رویدادی (استفاده از اطلاعات گذشته) قرار می‌گیرد و مبتنی بر اطلاعات واقعی صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و سنگاپور می‌باشد. داده‌های ایران از بورس اوراق بهادار تهران و داده‌های سنگاپور از بورس اوراق بهادار سنگاپور و سایت sg.finance.yahoo.com استخراج شده است. این پژوهش از لحاظ روش اجرا در زمره پژوهش‌های همبستگی قرار دارد. به منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش از مدل رگرسیون چند متغیره با استفاده از روش داده‌های تلفیقی (پنل) و مقطعی استفاده شده است و برای انجام تجزیه و تحلیل‌های مربوطه، نرم‌افزارهای آماری Eviews و stata مورد استفاده قرار گرفته است.

به منظور آزمون تجربی فرضیه‌های تحقیق از مدل محتوای اطلاعاتی که میزان ارتباط بین بازده سهام و اطلاعات حسابداری ارائه شده توسط صورت‌های مالی (حقوق صاحبان سهام و سود خالص) را اندازه‌گیری می‌کند، استفاده شده است. مدل‌های مورد استفاده در تحقیق حاضر بر مبنای مدل‌های استخراج شده از مقاله اکتاوایان مولر (۲۰۱۳) می‌باشد.

$$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{eps}_{git} + \alpha_2 \text{cpg}_{it} + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

$$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{eps}_{it} + \alpha_2 \text{cp}_{it} + \varepsilon_{it} \quad (2)$$

$$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{eps}_{git} + \alpha_2 \Delta \text{eps}_{it} + \alpha_3 \text{cpg}_{it} + \alpha_4 \Delta \text{cp}_{it} + \varepsilon_{it} \quad (3)$$

$$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{eps}_{it} + \alpha_2 \Delta \text{eps}_{git} + \alpha_3 \text{cp}_{it} + \alpha_4 \Delta \text{cpg}_{it} + \varepsilon_{it} \quad (4)$$

که:

R_{it} : بازده هر سهم، eps_{git} : سود (زیان) خالص هر سهم تلفیقی، cpg_{it} : حقوق صاحبان سهام هر سهم تلفیقی، eps_{it} : سود (زیان) خالص هر سهم اصلی، cp_{it} : حقوق صاحبان سهام

هر سهم اصلی، Δeps_{it} اختلاف بین سود هر سهام‌صالی و سود هر سهم تلفیقی، Δcp_{it} اختلاف بین حقوق صاحبان سهام هر سهم اصلی و حقوق صاحبان سهام هر سهم تلفیقی، $\Delta epsg_{it}$ اختلاف بین سود هر سهم تلفیقی و سود هر سهم اصلی، Δcpg_{it} اختلاف بین حقوق صاحبان سهام هر سهم تلفیقی و حقوق صاحبان سهام هر سهم اصلی، $Error! \text{eit}$ **Bookmark not defined.** مقادیر باقیمانده (جملات خطا) برای شرکت (i) در سال (t).

به منظور تأیید فرضیه اول درباره برتری محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی، قدرت توضیحی مدل (۱) که از طریق ضریب تعیین تعدیل شده سنجیده شده است، باید از قدرت توضیحی مدل (۲) بیشتر باشد. درباره فرضیه دوم از سیر تحول (تغییرات) زمانی قدرت توضیحی مدل (۱) استفاده شده است. به منظور تأیید فرضیه سوم در رابطه با برتری (مطلوبیت) محتوای اطلاعاتی، اطلاعات ارائه شده توسط صورت‌های مالی تلفیقی و صورت‌های مالی شرکت اصلی در مقایسه با اطلاعات صرفاً تلفیقی، قدرت توضیحی مدل (۳) باید نسبت به قدرت توضیحی مدل (۱) بیشتر بوده و برای تأیید فرضیه پنجم بررسی می‌شود که آیا اختلاف بین قدرت توضیحی مدل (۴) و مدل (۲) در دوره زمانی تجزیه و تحلیل در بازار سرمایه سنگاپور روند رو به رشد بهتری نسبت به بازار سرمایه ایران داشته است یا خیر.

جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه‌گیری پژوهش

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و سنگاپور می‌باشد.

در این پژوهش، حجم جامعه غربال شده برابر با تعداد شرکت‌های موجود در جامعه آماری است که باید به منظور قابل مقایسه بودن اطلاعات، سال مالی شرکت‌های ایرانی منتهی به ۲۹ اسفند ماه هر سال و شرکت‌های سنگاپور منتهی به ۳۱ دسامبر هر سال باشد، در طی سال‌های مورد مطالعه، شرکت سال مالی خود را تغییر نداده باشد، شرکت در سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰) یا قبل از آن، در بورس اوراق بهادار تهران و سنگاپور پذیرفته شده باشد و سهام آن در همان سال مورد معامله قرار گرفته باشد، اطلاعات شرکت برای دوره ۵ ساله (۱۳۸۹-۱۳۹۳) (۲۰۱۰-۲۰۱۴) در دسترس باشد، شرکت باید صورت‌های مالی تلفیقی تهیه کند. با توجه به محدودیت‌های یاد

شده، جامعه پژوهش به ۴۶ شرکت ایرانی و ۹۲ شرکت سنگاپوری رسید. به دلیل محدود بودن جامعه غربال شده، کل جامعه برای بررسی انتخاب شد.

یافته‌های پژوهش

آمار توصیفی

ضریب تغییرات (ضریب پراکندگی) که از تقسیم انحراف معیار به میانگین داده‌ها به دست می‌آید و به عنوان یکی از معیارهای پراکندگی جهت بیان ثبات پایداری داده‌ها به کار می‌رود. با توجه به مقادیر به دست آمده می‌توان گفت حقوق صاحبان سهام هر سهم اصلی (۰/۵۵) دارای کمترین ضریب تغییرات بوده لذا بیشترین ثبات و پایداری را در طول دوره پژوهش دارد و متغیر اختلاف بین سود خالص هر سهم تلفیقی و سود خالص هر سهم اصلی (۹/۶) دارای بیشترین ضریب تغییرات بوده لذا کمترین ثبات و پایداری را در طی دوره در بین متغیرهای تحقیق دارد. بی شک یکی دیگر از مهم‌ترین استفاده‌ای که می‌توان از نگاره آمار توصیفی داشت، قضاوت در مورد نرمال بودن یا غیر نرمال بودن داده‌هاست. می‌توان با استفاده از مقادیر ارائه شده از آزمون جاک برا به نرمال بودن یا نرمال نبودن داده‌ها پی برد. همان‌طور که در نگاره ۱ مشاهده می‌شود سطح معنی‌داری در هر کدام از متغیرها کمتر از ۰/۰۵ می‌باشند.

نگاره (۱): آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

ایران							
متغیرها	میانگین	مینیمم	ماکسیمم	انحراف معیار	ضریب تغییرات	مقدار جاک برا	احتمال
بازده سهام	۵۶/۹۸	-۷۱/۷۳	۷۳۹/۰۹	۱۰۱/۹۳	۱/۷۹	۱۶۰۴/۰۹	۰/۰۰۰
سود خالص هر سهم تلفیقی	۸۷۹/۷۳	-۲۱۷۸	۵۴۲۳	۱۱۰۱/۴۳	۱/۲۵	۱۴۵/۲۲	۰/۰۰۰
سود خالص هر سهم اصلی	۸۳۶/۱۴	-۱۱۲۲	۵۳۷۲	۱۰۳۴	۱/۲۳	۳۵۴/۶۹	۰/۰۰۰
حقوق صاحبان سهام هر سهم تلفیقی	۲۵۶۹/۷	-۱۱۳۷	۱۱۶۲۰	۱۷۳۳	۰/۶۷	۱۸۶/۹۳	۰/۰۰۰
حقوق صاحبان سهام هر سهم اصلی	۲۴۳۸/۴۴	-۳۶۰	۷۹۱۱	۱۳۳۵	۰/۵۵	۲۳۱/۵۸	۰/۰۰۰
اختلاف بین سود خالص هر سهم (اصلی و تلفیقی)	۴۳/۵۹	-۳۲۸۶	۳۱۸۸	۵۱۰/۲۶	۹/۶	۳۰۶۶/۵۵	۰/۰۰۰
اختلاف بین حقوق صاحبان سهام هر سهم (اصلی و تلفیقی)	۱۳۱/۲	-۷۳۴۹	۶۱۰۶	۱۲۲۱/۶۳	۸/۳۱	۱۵۹۰/۶۴	۰/۰۰۰

سنگاپور							
متغیرها	میانگین	مینیم	ماکسیم	انحراف معیار	ضریب تغییرات	مقدار جاک برا	احتمال
بازده سهام	۳/۹۶	-۲۴/۵۲	۶۰۰	۲۶/۳۳	۶/۴	۳۵۲۲/۰۸	۰/۰۰۰
سود خالص هر سهم تلفیقی	۵/۳۷	-۱۰۸/۲۹	۶۸/۶	۱۲/۶۱	۲/۳۴	۸۶۱/۴۲	۰/۰۰۰
سود خالص هر سهم اصلی	۳/۷۴	-۲۴/۹۴	۱۰۷/۵۸	۱۱/۲۴۱	۳	۱۹۲۳۹/۳۴	۰/۰۰۰
حقوق صاحبان سهام هر سهم تلفیقی	۰/۹۳۴	۰/۰۰۰	۱۶/۰۸	۱/۷۷۹	۱/۲	۱۷۲۷۲/۲۳	۰/۰۰۰
حقوق صاحبان سهام هر سهم اصلی	۰/۵۸۳	-۰/۲۲	۱۵/۶۲	۱/۴۷۳	۲/۵۳	۳۸۴۵/۳۸	۰/۰۰۰
اختلاف بین سود خالص هر سهم (اصلی و تلفیقی)	۱/۶۱۳	-۵۹/۸۸	۴۹/۳۷	۸/۶۶۷	۵/۳	۲۸۹۶/۳۲	۰/۰۰۰
اختلاف بین حقوق صاحبان سهام هر سهم (اصلی و تلفیقی)	۰/۳۵۱	-۲/۳۵	۵/۳۵	۰/۷۶	۲/۱۶	۵۱۱۷/۴۳	۰/۰۰۰

پس با اطمینان بیش از ۹۵ درصد می‌توان گفت این متغیرها دارای توزیع نرمال نیستند.

با توجه به مقادیر به دست آمده از نگاره (۲) می‌توان گفت حقوق صاحبان سهام هر سهم تلفیقی (۱/۲) دارای کمترین ضریب تغییرات بوده لذا بیشترین ثبات و پایداری را در طول دوره پژوهش دارد و متغیر بازده (۶/۴) دارای بیشترین ضریب تغییر بوده لذا کمترین ثبات و پایداری را در طی دوره در بین متغیرهای تحقیق دارد. هم‌چنین با استفاده از مقادیر ارائه شده از آزمون جاک برا مشاهده می‌شود سطح معنی‌داری در هر کدام از متغیرها کمتر از ۰/۰۵ می‌باشند پس با اطمینان بیش از ۹۵ درصد می‌توان گفت این متغیرها دارای توزیع نرمال نیستند.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش

قبل از برآزش مدل‌های تحقیق، از آزمون F-لیمر برای انتخاب از بین روش داده‌های تلفیقی یا روش داده‌های تابلویی با اثرات ثابت استفاده شده است. نتایج حاصل از آزمون بیانگر استفاده از روش داده‌های تلفیقی می‌باشد. آزمون ناهمسانی واریانس‌ها و خودهمبستگی نیز انجام شده است که در صورت وجود مشکل ناهمسانی واریانس‌ها از روش حداقل مربعات تعمیم یافته

تخمینی (EGLS) استفاده شده است و در صورت وجود خودهمبستگی با اضافه کردن AR (1) به مدل مشکل را برطرف شده است.

فر ضیه اول: در هر دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی تلفیقی، محتوای اطلاعاتی بیشتری در مقایسه با صورت‌های مالی شرکت اصلی دارد.

نگاره (۳): نتایج حاصل از تخمین مدل اول (ایران و سنگاپور) - داده‌های پانل دینا

$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{eps}_{git} + \alpha_2 \text{cp}_{git} + \varepsilon_{it}$				
سنگاپور		ایران		نام متغیر
سطح معنی داری	ضریب	سطح معنی داری	ضریب	
۰/۰۰۰	۰/۰۳۷۶	۰/۰۰۰	۰/۰۲۱۸	سود (زیان) خالص هر سهم تلفیقی
۰/۷۳۴۱	۰/۰۰۵۸	۰/۰۶۱۲	۰/۰۰۳۸	حقوق صاحبان سهام هر سهم تلفیقی
۰/۲۵۷		۰/۱۳۶		ضریب تعیین تعدیل شده

طبق نگاره (۳) نتایج نشان می‌دهد که سطح معنی داری متغیر سود (زیان) خالص هر سهم تلفیقی (ایران و سنگاپور) ۰/۰۰۰ کمتر از ۵ درصد است لذا این متغیر با احتمال بیش از ۹۵ درصد تأثیر مثبت و معناداری بر بازده سهام دارد و سطح معنی داری حقوق صاحبان سهام هر سهم تلفیقی (ایران) ۰/۰۶۱۲ و (سنگاپور) ۰/۷۳۴۱ بیشتر از ۵ درصد است لذا این متغیر با احتمال بیش از ۹۵ درصد تأثیر معناداری بر بازده سهام ندارد.

نگاره (۴): نتایج حاصل از تخمین مدل دوم (ایران و سنگاپور) - داده‌های پانل دینا

$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{eps}_{it} + \alpha_2 \text{cp}_{it} + \varepsilon_{it}$				
سنگاپور		ایران		نام متغیر
سطح معنی داری	ضریب	سطح معنی داری	ضریب	
۰/۰۰۰	۰/۰۴۶	۰/۰۰۰	۰/۰۱۵	سود (زیان) خالص هر سهم اصلی
۰/۶۳۰۳	۰/۰۰۹	۰/۷۵۳۰	۰/۰۰۱	حقوق صاحبان سهام هر سهم اصلی
۰/۲۳۵		۰/۱۱		ضریب تعیین تعدیل شده

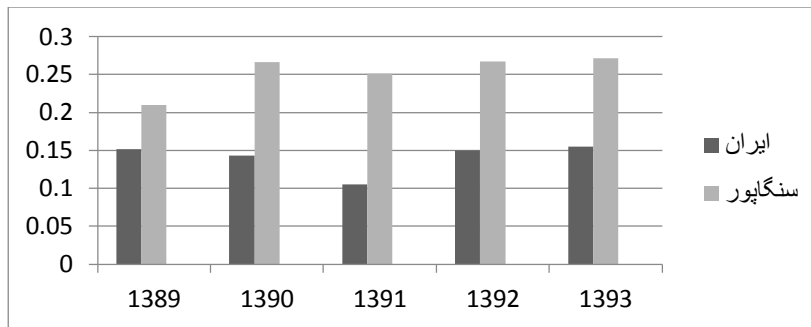
طبق نگاره ۴ نتایج نشان می‌دهد که سطح معنی‌داری متغیر سود (زیان) خالص هر سهم اصلی (ایران و سنگاپور) (۰/۰۰۰) کمتر از ۵ درصد است لذا این متغیر با احتمال بیش از ۹۵ درصد تأثیر مثبت و معناداری بر بازده سهام دارد و سطح معنی‌داری متغیر حقوق صاحبان سهام هر سهم اصلی (ایران) ۰/۷۵۳ و (سنگاپور) ۰/۶۳۰ بیشتر از ۵ درصد است لذا این متغیر با احتمال بیش از ۹۵ درصد تأثیر معناداری بر بازده سهام ندارد.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول در هر دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور نشان می‌دهد ضریب تعیین تعدیل شده برای اطلاعات تلفیقی (مدل ۱) به ترتیب ۰/۱۳۶ و ۰/۲۵۷ بیشتر از ضریب تعیین تعدیل شده برای اطلاعات اصلی (مدل ۲) ۰/۱۱ و ۰/۲۳۵ می‌باشد. به عبارت دیگر قدرت توضیح‌دهندگی اطلاعات تلفیقی بیشتر از اصلی است.

فرضیه دوم: در هر دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی در دوره زمانی تجزیه و تحلیل افزایش یافته است.

نگاره (۵): نتایج حاصل از تخمین مدل اول - داده‌های مقطعی

$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{eps}_{git} + \alpha_2 \text{cpg}_{it} + \varepsilon_{it}$						
سنگاپور			ایران			
سطح معنی داری	آماره دوربین واتسون	ضریب تعیین تعدیل شده	سطح معنی داری	آماره دوربین واتسون	ضریب تعیین تعدیل شده	سال
۰/۰۰۰۸	۱/۹۲	۰/۲۱	۰/۰۰۹۳	۲/۰۴	۰/۱۵۲	۱۳۸۹
۰/۰۰۰	۱/۵۹	۰/۲۶۶	۰/۰۰۷۷	۲/۲۳	۰/۱۴۳	۱۳۹۰
۰/۰۰۰۳	۱/۹۶	۰/۲۵۱	۰/۰۳۸۹	۲/۱۷	۰/۱۰۴	۱۳۹۱
۰/۰۰۰۱	۱/۸۹	۰/۲۶۷	۰/۰۰۵۳	۲/۲۰	۰/۱۵۰	۱۳۹۲
۰/۰۰۰۲	۱/۹۲	۰/۲۷۱	۰/۰۱۶۵	۲/۲۳	۰/۱۵۴	۱۳۹۳

نمودار (۱): روند رشد محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی در ایران و سنگاپور

با توجه به نتایج بدست آمده در ایران روند کاهشی محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی در سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ را مشاهده می‌شود و از سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ روند افزایشی مشاهده می‌شود. کاهش در قدرت توضیحی سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ نسبت به سال ۱۳۸۹، غیرعادی است و ممکن است به دلیل بحران‌های جهانی مالی-اقتصادی باشد. بنابراین این شواهد آماری، اجازه تأیید فرضیه دوم درباره روند روبه رشد محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی را نمی‌دهد.

با توجه به نتایج به دست آمده در سنگاپور به وضوح روند افزایشی محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی با شروع از مقدار ۲۱ درصد در سال ۱۳۸۹ و رسیدن به ۳۰.۲۸ درصد در سال ۱۳۹۳ مشاهده می‌گردد. کاهش در قدرت توضیحی سال ۱۳۹۱ نسبت به سال ۱۳۹۰، غیرعادی است ولی، روند افزایشی دوره تجزیه و تحلیل را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد. بنابراین این شواهد آماری، اجازه تأیید فرضیه دوم درباره روند روبه رشد محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی را می‌دهد.

فرضیه سوم: در هر دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور اطلاعات ارائه شده توسط صورت‌های مالی تلفیقی و صورت‌های مالی شرکت اصلی، در مقایسه با اطلاعاتی که صرفاً از طریق صورت‌های مالی تلفیقی ارائه می‌شوند، محتوای اطلاعاتی بیشتری دارند.

تکانه (۶): نتایج حاصل از تخمین مدل سوم (ایران و سنگاپور) - داده‌های پانل دیتا

$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 eps_{git} + \alpha_2 \Delta eps_{it} + \alpha_3 cpg_{it} + \alpha_4 \Delta cp_{it} + \varepsilon_{it}$				
سنگاپور		ایران		
مدل ۱	مدل ۳	مدل ۱	مدل ۳	
۰/۲۵۷	۰/۳۳۲	۰/۱۲۶	۰/۱۳۴	ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰۰۲	۰/۰۰۰	سطح معنی داری

طبق نگاره ۶ (ایران) با توجه به این که سطح معنی داری مدل سوم (۰/۰۰۰) کمتر از ۵ درصد است مدل فوق در حالت کلی از نظر آماری معنی دار است. همانطور که نتایج نشان می‌دهد ضریب تعیین تعدیل شده برای اطلاعات تلفیقی (مدل ۳) ۰/۱۳۴ کمتر از ضریب تعیین تعدیل شده (مدل ۱) ۰/۱۳۶ می‌باشد. بنابراین با توجه به نتایج فوق محتوای اطلاعاتی گزارشگری دوگانه (صورت‌های مالی تلفیقی به همراه صورت‌های مالی اصلی) درمقایسه با گزارشگری مالی تلفیقی بیشتر نمی‌باشد.

سنگاپور، با توجه به این که سطح معنی داری مدل سوم (۰/۰۰۰) کمتر از ۵ درصد است مدل فوق در حالت کلی از نظر آماری معنی دار است. همانطور که نتایج نشان می‌دهد ضریب تعیین تعدیل شده برای اطلاعات تلفیقی (مدل ۳) ۰/۳۳۲ بیشتر از ضریب تعیین تعدیل شده (مدل ۱) ۰/۲۵۷ می‌باشد. بنابراین با توجه به نتایج فوق محتوای اطلاعاتی گزارشگری دوگانه (صورت‌های مالی تلفیقی به همراه صورت‌های مالی اصلی) بیشتر از گزارشگری مالی تلفیقی می‌باشد.

فرضیه چهارم: اطلاعات ارائه شده توسط صورت‌های مالی تلفیقی در مقایسه با اطلاعات ارائه شده توسط صورت‌های مالی اصلی در بازار سرمایه سنگاپور (با توجه به کاربرد IFRS نسبت به بازار سرمایه ایران دارای محتوای اطلاعاتی بیشتری می‌باشد).

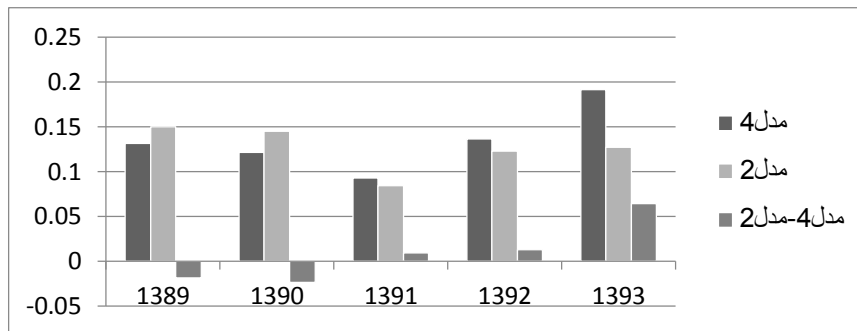
با توجه به نتایج جداول ۳ و ۴، ضریب تعیین تعدیل شده برای بازار سرمایه ایران به ترتیب برای اطلاعات تلفیقی و اصلی، (۰/۱۳۶) و (۰/۱۱۰) می‌باشد و ضریب تعیین تعدیل شده برای بازار سرمایه سنگاپور به ترتیب برای اطلاعات تلفیقی و اصلی، (۰/۲۵۷) و (۰/۲۳۵) می‌باشد.

با توجه به نتایج فوق اطلاعات ارائه شده توسط صورت‌های مالی تلفیقی در مقایسه با اطلاعات ارائه شده توسط صورت‌های مالی اصلی در بازار سرمایه سنگاپور نسبت به بازار سرمایه ایران دارای محتوای اطلاعاتی بیشتری می‌باشد.

فرضیه پنجم: محتوای اطلاعاتی افزاینده صورت‌های مالی تلفیقی، در مقایسه با صورت‌های مالی اصلی در دوره زمانی تجزیه و تحلیل در بازار سرمایه سنگاپور نسبت به بازار سرمایه ایران روند رو به رشد بهتری دارد.

نگاره (۷): نتایج حاصل از تخمین مدل چهارم و دوم (ایران) - داده‌های مقطعی

$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{eps}_{it} + \alpha_2 \text{cp}_{it} + \varepsilon_{it}$			$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{eps}_{it} + \alpha_2 \Delta \text{eps}_{git} + \alpha_3 \text{cp}_{it} + \alpha_4 \Delta \text{cpg}_{it} + \varepsilon_{it}$		
مدل ۴ - مدل ۲	سطح معنی داری	ضریب تعیین تعدیل شده	سطح معنی داری	ضریب تعیین تعدیل شده	سال
	۰/۰۰۰۹۸	۰/۱۵۰	۰/۰۰۵۲	۰/۱۳۱	۱۳۸۹
	۰/۰۰۷۲	۰/۱۴۵	۰/۰۳۴۷	۰/۱۲۱	۱۳۹۰
	۰/۰۱۹۹۹	۰/۰۸۴	۰/۰۴۷۴	۰/۰۹۳	۱۳۹۱
	۰/۰۱۰۲	۰/۱۲۳	۰/۰۳۵۶	۰/۱۳۶	۱۳۹۲
	۰/۰۳۷۰	۰/۱۲۷	۰/۰۱۲۳	۰/۱۹۱	۱۳۹۳

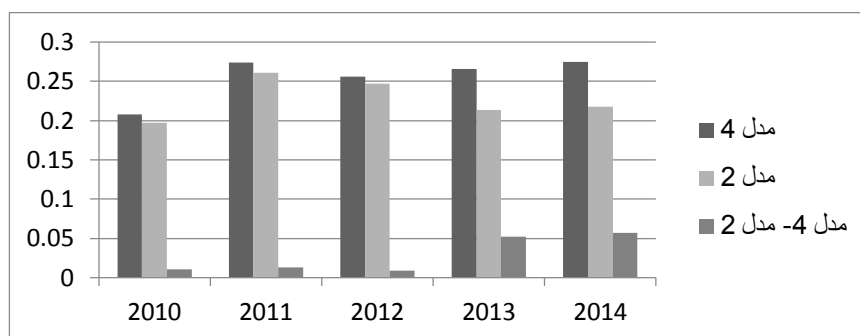

نمودار (۳): روند رشد محتوای اطلاعاتی افزایش یافته صورت‌های مالی تلفیقی در ایران

با توجه به نتایج به دست آمده روند افزایشی محتوای اطلاعاتی افزایش یافته صورت‌های مالی تلفیقی را از سال ۱۳۹۰ به بعد با شروع از مقدار ۱/۹- درصد در سال ۱۳۸۹ و رسیدن به ۶/۴- درصد در سال ۱۳۹۳ مشاهده می‌گردد.

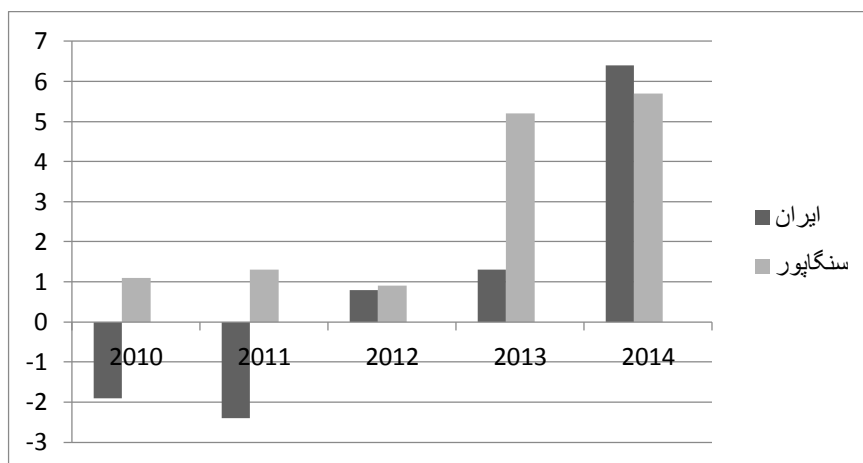
نگاره (۸): نتایج حاصل از تخمین مدل چهارم و دوم (سنگاپور) - داده‌های مقطعی

$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{eps}_{it} + \alpha_2 \text{cp}_{it} + \varepsilon_{it}$			$R_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{eps}_{it} + \alpha_2 \Delta \text{eps}_{git} + \alpha_3 \text{cp}_{it} + \alpha_4 \Delta \text{cpg}_{it} + \varepsilon_{it}$		
مدل ۴ - مدل ۲	سطح معنی داری	ضریب تعیین تعدیل شده	سطح معنی داری	ضریب تعیین تعدیل شده	سال
	۰/۰۴۵۱۹	۰/۱۹۷	۰/۰۰۹۵	۰/۲۰۸	۱۳۸۹
	۰/۰۰۰۱۲۱	۰/۲۶۱	۰/۰۰۴۰	۰/۲۷۴	۱۳۹۰
	۰/۰۰۰۵۰	۰/۲۴۷	۰/۰۹۷۲	۰/۲۵۶	۱۳۹۱
	۰/۰۳۱۸۵	۰/۲۱۴	۰/۰۰۰۱	۰/۲۶۶	۱۳۹۲
	۰/۰۲۵۳۰	۰/۲۱۸	۰/۰۰۰	۰/۲۷۵	۱۳۹۳

نمودار (۴): روند رشد محتوای اطلاعاتی افزایش یافته صورت‌های مالی تلفیقی در سنگاپور

با توجه به نتایج به دست آمده روند افزایشی محتوای اطلاعاتی افزایش یافته صورت‌های مالی تلفیقی را با شروع از مقدار ۱/۱٪ در سال ۱۳۸۹ و رسیدن به ۵/۷٪ در سال ۱۳۹۳ مشاهده می‌گردد.

نمودار (۵): مقایسه روند رشد محتوای اطلاعاتی افزایش یافته صورت‌های مالی تلفیقی در بازار سرمایه ایران و سنگاپور

با توجه به نتایج به دست آمده محتوای اطلاعاتی افزایش یافته صورت‌های مالی تلفیقی در بازار سرمایه سنگاپور نسبت به بازار سرمایه ایران روند رشد بهتری دارد.

نتیجه‌گیری

سودمندی اطلاعات حسابداری برای تصمیم‌گیری در گرو ویژگی‌های کیفی مشخصی است. یکی از این ویژگی‌ها که در بسیاری از پژوهش‌های حسابداری مورد توجه قرار گرفته است، محتوای اطلاعاتی می‌باشد. تاکنون تحقیقات زیادی در خصوص محتوای اطلاعاتی ارقام حسابداری و تأثیر آن بر بازار سهام و جنبه‌های مختلف شرکت‌های سهامی در داخل و خارج از کشور انجام شده است. این تحقیقات محتوای اطلاعاتی ارقام را در شرکت‌های بورسی مورد سنجش قرار داده و بعضاً رابطه آن را با سایر متغیرها بررسی نموده‌اند. در این پژوهش محتوای اطلاعاتی، اطلاعات تلفیقی را در مقایسه با اطلاعات شرکت اصلی بررسی گردید.

برای ارزیابی محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی، آزمون‌های آماری لازم با استفاده از الگوهای رگرسیون چند متغیره انجام شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها به ترتیب به شرح زیر می‌باشد:

در فرضیه اول این پژوهش، بنابر مبانی نظری، فرض شده است که صورت‌های مالی تلفیقی در ارتباط با بازده سهام محتوای اطلاعاتی بیش‌تری نسبت به صورت‌های مالی اصلی دارد. نتایج آزمون فرضیه اول حاکی از آن است محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی در ارتباط با بازده سهام بیشتر از صورت‌های اصلی است. به عبارت دیگر، ظرفیت صورت‌های مالی انفرادی شرکت اصلی برای انعکاس قدرت واقعی اقتصادی آن، تنزل یافته است، به ویژه برای آن دسته از کاربران اطلاعات حسابداری که تحقق اهداف فردی آنها، منوط به فعالیت اکثر یا همه شرکت‌های گروه است. بنابراین، صورت‌های مالی تلفیقی که منعکس‌کننده قدرت اقتصادی کل ترکیب تجاری است (ارائه اطلاعات پیرامون تمام منابع و فعالیت‌ها در حوزه واحد گزار شگر)، باید اطلاعات مربوط‌تری را برای سرمایه‌گذاران بازار سهام فراهم کند. هم‌چنین نتایج نشان می‌دهد که متغیر سود (زیان) خالص هر سهم تلفیقی و اصلی بر بازده سهام تأثیر مثبت و معناداری دارد ولی متغیر مستقل دوم یعنی حقوق صاحبان سهام هر سهم تلفیقی و اصلی بر بازده سهام تأثیر معناداری ندارد. نتیجه این فرضیه مطابق با نتیجه پژوهش‌های (هاریس و همکاران، ۱۹۹۴)، (آباد و همکاران، ۲۰۰۰)، (گانچاروف و همکاران، ۲۰۰۹)، (گولد و رمال، ۲۰۰۹)، (ویکتور مولر، ۲۰۱۱)، (رحمانی و عامری ۱۳۹۲)، اما با نتایج

پژوهش‌های (هاریس و هم پژوهان، ۲۰۰۳)، (نوروزی، ۱۳۸۳)، (شعری و سبزعلی پور، ۱۳۸۴) تطابق ندارد.

فرضیه دوم به بررسی روند رشد صورت‌های مالی تلفیقی پردازد. نتایج آزمون فرضیه دوم حاکی از آن است که محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی، (در بازار سرمایه سنگاپور) در دوره زمانی تجزیه و تحلیل افزایش یافته است. این فرضیه با این پیش فرض شروع شده است که سطح کیفی قوانین و مقررات برای ارائه صورت‌های مالی تلفیقی در طول زمان افزایش می‌یابد. این فرضیه در مورد بازار سرمایه ایران پذیرفته نمی‌شود. نتیجه این فرضیه مطابق با نتیجه پژوهش‌های (کالینز و همکاران ۱۹۹۷؛ گردا و همکاران، ۲۰۰۷؛ ویکتور مولر، ۲۰۱۱) می‌باشد. لازم به ذکر است که در سال ۲۰۱۲ یک روند کاهشی را در هر دو بازار سرمایه ایران و سنگاپور مشاهده می‌گردد که می‌تواند به دلیل آثار بحران‌های جهانی-مالی باشد.

فرضیه سوم به بررسی مقایسه‌ای محتوای اطلاعاتی گزارشگری دوگانه (صورت‌های مالی تلفیقی به همراه صورت‌های مالی اصلی) در مقایسه با گزارشگری فقط از طریق صورت‌های مالی تلفیقی می‌پردازد. در حالی که صورت‌های مالی تلفیقی به منظور ارائه چشم‌انداز صحیح و منصفانه درباره وضعیت مالی و عملکرد مالی واحد اقتصادی (گروه) است، صورت‌های مالی انفرادی، تنها نقش اطلاع رسانی درباره وضعیت مالی و عملکرد مالی واحد حقوقی (شرکت اصلی) را ندارد، بلکه نقطه شروعی در تعیین مالیات و محاسبه سود قابل توزیع را نشان می‌دهد. بنابراین مازاد محتوای اطلاعاتی گزارشگری دوگانه (صورت‌های مالی تلفیقی به همراه صورت‌های مالی اصلی) محتمل بوده که منجر به این واقعیت می‌گردد که گزارشگری دوگانه مطلوب تر و برتر از گزارشگری تلفیقی است. در این پژوهش نیز نتایج آزمون فرضیه سوم حاکی از آن است اطلاعات ارائه شده توسط صورت‌های مالی تلفیقی و صورت‌های مالی شرکت اصلی (گزارشگری دوگانه)، در مقایسه با اطلاعاتی که صرفاً از طریق صورت‌های مالی تلفیقی ارائه می‌شوند، در بازار سرمایه سنگاپور محتوای اطلاعاتی بیشتری دارند. نتیجه این فرضیه مطابق با نتیجه پژوهش (ویکتور مولر، ۲۰۱۱) می‌باشد. در مورد بازار سرمایه ایران این فرضیه پذیرفته نمی‌شود.

فرضیه چهارم به بررسی مقایسه‌ای محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی در بازار سرمایه سنگاپور نسبت به بازار سرمایه ایران می‌پردازد. نتایج آزمون فرضیه چهارم حاکی از آن

است که محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی در بازار سرمایه سنگاپور (که از استاتاردهای بین‌المللی گزارشگری مالی استفاده می‌کند) بیشتر از محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی تلفیقی در بازار سرمایه ایران است، زیرا استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دارای کیفیت بالا تلقی شده و درجه بالایی از شفافیت و مقایسه پذیری صورت‌های مالی ارائه شده را تضمین می‌نمایند. نتیجه این فرضیه مطابق با نتیجه پژوهش‌های (بارتو و همکاران ۲۰۰۵؛ جرماکو یک و همکاران، ۲۰۰۷؛ بارت و همکاران، ۲۰۰۷؛ لین و پانانین، ۲۰۰۷)، (حساس یگانه و قربانی، ۱۳۹۳)، اما با نتایج پژوهش‌های (کالاو و همکاران، ۲۰۰۷؛ هانگ و سویرمانیم، ۲۰۰۷؛ جرد و همکاران ۲۰۰۸؛ پانانین، ۲۰۰۸) تطابق ندارد.

فرضیه پنجم این پژوهش به بررسی مقایسه‌ای محتوای اطلاعاتی افزایش یافته صورت‌های مالی تلفیقی در بازار سرمایه سنگاپور نسبت به بازار سرمایه ایران می‌پردازد. نتایج آزمون فرضیه چهارم حاکی از آن است که محتوای اطلاعاتی افزایش یافته صورت‌های مالی تلفیقی، در دوره زمانی تجزیه و تحلیل در بازار سرمایه سنگاپور نسبت به بازار سرمایه ایران روند رو به رشد بهتری دارد. نتیجه این فرضیه مطابق با نتیجه پژوهش (آرمسترانگ و همکاران، ۲۰۱۰) می‌باشد، که حاکی از آن است استفاده اجباری از (IFRS) برای تهیه صورت‌های مالی تلفیقی مشخص کننده بهبود کیفیت اطلاعات حسابداری از دید سرمایه‌گذاران است.

پیشنهاد پژوهش

با توجه به نتایج بدست آمده به تحلیلگران و سرمایه‌گذاران پیشنهاد می‌گردد در تصمیمات مربوط به سرمایه‌گذاری صورت‌های مالی تلفیقی را مد نظر قرار دهند. هم‌چنین در حال حاضر در سامانه اطلاعاتی بورس، سود شرکت اصلی منتشر می‌شود و لازم است که سود تلفیقی نیز در کنار سود شرکت اصلی افشا گردد. در نهایت با توجه به نتایج مناسب تر است بسترهای لازم در خصوص اجرای استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی از جمله آموزش، نرم افزارهای لازم و... فراهم شود.

پی نوشت

منابع

- Accounting Standard No. 18, Consolidated Financial Statements and Investment Accounting in Subsidiary Units, Paragraph 7. (In Persian)
- Asna ashar, Hamideh; Ahmad Khan Beigi, Mostafa. (2008). A step towards the implementation of international accounting standards. *Journal of Analytical, Informational and Research of the Auditor*, 42, 12. (In Persian)
- Barth, M. E. , Landsman, W. R. and Lang, M. H. (2008) , International Accounting Standards and Accounting Quality, *Working Paper*.
- Dolar, Damijan (2002). An Evaluation of the Value Relevance of Consolidated and Unconsolidated Accounting Information. *University Of Ljubjana Faculty of Economics*, 6.
- Goncharov, I. , Werner, J. R. & Zimmermann, J. (2009). Legislative demands and economic realities: Company and group accounts compared. *The International Journal of Accounting*, 44.
- Gray, Sidney and Needles, Belverd (1999) , Financial Accounting: A Global Approach. *The International Journal of Accounting*, p 613.
- Hassas Yegane, yahya; Sha'bani, Kiwan (2014). Content Values of Accounting Standards in Tehran Stock Exchange. *Accounting and Audit Management Knowledge*, 3 (9). (In Persian)
- Khosh Tinat, Mohsen (2002). Consolidated Financial Statements and Standards. *Auditor's Magazine*, 14, 45. (In Persian)
- Maham, Kayhan; Heidarpour, Farzaneh; AghaiiGhohi, Alireza. Advantages and disadvantages of usage theInternational Financial Reporting Standards as Iranian accounting standard. *Journal Empirical Research in Accounting*, 3, 88-89. (In Persian)
- Mirmatehri, Seyyed Ahmad. (2002). The necessity of preparing the consolidated financial statements. *Stock Magazine*, Number31, Page17. (In Persian)
- Norouzi, Mostafa (2003). Impact of consolidated financial statements on user's analysis and decision. Master's Thesis, Allameh Tabataba'i University, page 1. (In Persian)
- Octavian Müller, Victor. (2013). The impact of IFRS adoption on the quality of consolidated financial reporting. *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 109, p 976.
- Octavian MÜLLER, Victor.) 2011). Value Relevance of Consolidated Versus Parent Company Financial Statements :Evidence from the Largest Three European Capital Market. *Journal of Accounting and Management Information Systems*, 347 .
- Rahmani, Ali; Ameri, Bahareh. (2013). The usefulness of consolidated financial statements from the viewpoint of information content.

Financial Accounting and Auditing Research (Journal of Accounting and Auditing. Volume 6, Number 24, Page 41. (In Persian)

Shams Kaluki , Amir; Karbala'i, Mohammad Hossein. (2015). The effect of the combined financial statements against the financial statements of the main company on the market value of the capital. *First International Conference on Accounting, Business Management and Innovation*. (In Persian)

Sheri, Saber; Sabzalipour, Farshad (2005). The usefulness of consolidated financial statement information in comparison with the financial statements of the parent company. *The Journal of Empirical Financial Accounting Studies*. 9, 66-67. (In Persian)

Singleton-Green, Brian (2015). The Effects of Mandatory IFRS Adoption in the EU: A Review of Empirical Research. *International Journal of Disclosure and Governance*, <https://ssrn.com/abstract=2515391>.

Srinivsan, Padmini and M. S. Narasimhan. (2010). An Evaluation of the Value Relevance of Consolidated Earnings and Cash Flow Reporting In India. *IIMB WORKING PAPER NO. 2010, p 307*